

I vårt rike land har vi et vell av lett tilgjengelige, smakfulle, søte, fete og ikke minst rimelige fristelser som er vanskelig å styre unna. Det kan være problematisk for flere av oss å sette sammen et godt og næringsriktig kosthold, og la det være styrende for hva en putter i munnen. Når en så har utfordringer knyttet til å tilegne seg kunnskaper om næringsverdier, kostens betydning for vår helse og å se de langsiktige konsekvensene av bevegelse og det en spiser, blir dette ekstra vanskelig. Resultatet har vist seg ved at mange utviklingshemmede er overvektige, noen er undervektige og svært mange lider av feilernæring.

«Selvbestemmelse til besvær» er tittelen på SOR konferansen i Bergen denne våren og utfordringer knyttet til feilernæring vil helt klart kunne komme inn under denne tittelen. Når utviklingshemmede bor i foreldrehjemmet vil de være underlagt foreldrenes mer eller mindre strenge regulering av kosten. Når de skal flytte for seg selv, og trenger hjelp, er disse hjelperne pålagt å legge til rette for brukermedvirkning og selvbestemmelse så langt det lar seg gjøre. Det kan ende med at personen, slik det skjedde i et bofellesskap utenfor Bergen, legger på seg over 50 kilo i løpet av noen år. De helsemessige problemene, og ikke minst vanskeligheter knyttet til å bevege seg og dermed være med på ulike morsomme sosiale aktiviteter, blir en utfordring for personen.

Men selvbestemmelse er ingen hvilepute for profesjonelle helpere, det fratar dem ikke det faglige ansvaret for at tjenestene de gir skal være forsvarlige. Forsvarlige tjenester fordrer kunnskap, kunnskap om ernæring blir viktig i denne sammenhengen, men også kunnskap om veiledning og tilrettelegging. Det samme gjelder forståelig kommunikasjon, god dialog og ikke minst kunnskap om de mange hjelpemidlene en kan ta i bruk for å hjelpe personer å velge sunnere alternativer.

I dette nummeret av SOR Rapport har vi tre ulike bidrag som på ulike måter handler om denne utfordringen. En fotoreportasje om en «Kokkekamp» som var måten Bergen kommune sparket i gang sitt prosjekt for et friskere liv for utviklingshemmede. En artikkel om bruk av film som støtte i matlaging basert på kokeboken Så Godt! I tillegg en grundig beskrivelse av det miljøterapeutiske samarbeidet, og metodene som ble tatt i bruk, i arbeidet med betydelig vektreduksjon hos en mann med utfordrende atferd. I alle artiklene er brukersamarbeid viet oppmerksomhet.

Jeg håper artiklene gir gode innspill til helpere som daglig opplever at brukeres kosthold kan være en utfordring, og om de ikke gir svar på den enkeltes problemstilling kan de kanskje inspirere til refleksjon og dialog. ●●●

Sølvi